

Gümnaasiumi valikõppeaine „Riigikaitse“ Narva Täiskasvanute kool

Õppe- eesmärgid

Riigikaitseõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) on Eestile lojaalne kodanik, kellel on positiivne hoiak ja valmidus vajaduse korral Eestit kaitsta ning kes tegutseb lähtuvalt õigusriigi põhimõtetest;
- 2) järgib demokraatlikke väärtusi ning on solidaarne ja vastutustundlik;
- 3) mõistab riigikaitse seotust erinevate ühiskonnaelu valdkondadega;
- 4) väärtustab kaitseväelase elukutset, kaitseväge ja vabatahtlikku tegevust Kaitseliidus ning selle eriorganisatsioonides;
- 5) teab riigikaitse korraldust ning kaitseväge ülesehitust ja ülesandeid ning riigikaitset reguleerivaid õigusakte;
- 6) teab kodanikukaitse põhimõtteid;
- 7) tunneb huvi riigikaitse ja sõjaajaloo vastu;
- 8) teab NATO kollektiivse kaitse põhimõtet;
- 9) on omandanud esmased oskused ohutult relva käsitseda, esmaabi anda, kriisilukordades käituda ja tegutseda;
- 10) teab topograafia põhialuseid, orienteerub maastikul kaardi ja kompassiga ning käitub keskkonda säästvalt.

Õppeaine kirjeldus

Riigikaitseõpetusega taotletakse, et õpilased saavad põhiseadusest lähtuvalt teadlikuks oma riigikaitsealastest kohustustest ja õigustest ning ettekujutuse kaitseväeteenistuse liikidest. Õppe kaudu omandatakse riigikaitse valdkonna teoreetilised teadmised, mida kinnistatakse praktilises tegevuses. Riigikaitseõpetuse eesmärk on panna alus Eesti riigikaitse põhimõtete mõistmisele, kujundada kodanikuteadlikkust ja valmisolekut vajaduse korral Eestit kaitsta. Õppes käsitletakse teatud teemasid süvitsi ja teatud teemasid ülevaatliselt, et vältida õppijate ülekoormatust. Riigikaitseõpetus on valikõppeaine, mille maht on kaks kursust, s.o 70 tundi. Üks kursus (35 tundi) moodustab teoreetilise osa ning teine kursus (35 tundi) on praktiline väljaõpe (võimaluse korral väljaõppekeskuses või välilaagris). Praktiliste harjutuste, sh välilaagri korraldamise eeldus on teoreetilise kursuse vastava osa läbimine. Kool korraldab riigikaitseõpetuse oma võimaluste järgi kas teoreetilise ja praktilise osa lõimitult või eraldi kursustena. Teoreetiline ja praktiline õpe on ainekavas õppeteemade all lõimitult. Riigikaitseõpetuse teoreetiline kursus algab ülevaatega Eesti sõjaajaloost, sõdade tekkeloost, põhjustest ja tagajärgedest. Omandatakse ülevaade tänapäeva ohtudest, kriisidest ja relvakonfliktidest ning

rahvusvahelisest õigusest, sh sõjaõigusest. Teoreetilise kursusega omandatakse esmased teadmised Eesti riigikaitsest, riigikaitse juhtimisest ning eesmärkidest, kaitseväge ja Kaitseliidu üleschitusest, julgeoleku- ja kaitsepoliitikast ning kaitseväeteenistusest. Käsitletakse rivikorra 2 kujunemist ja kasutamist, erinevat tüüpi relvastuse arengut, tähendust ajaloos ja vajalikkust tänapäeval ning tutvutakse erinevate relvatüüpidega. Käsitletakse kodanikukaitse temaatikat ja esmaabi osutamist ning õpitakse looduses ilma abivahenditeta toime tulema. Õpitakse topograafiat, sh maastikul orienteerumist kaardi ja kompassiga, kaitseväge tegevuse mõju keskkonnale ning selle leevendamise võimalusi. Praktiline kursus keskendub üksikisiku oskuste harjutamisele erinevates olukordades. Relvaõppes käsitletakse esmalt ohutustehnikat ja laskmist mõjutavaid tegureid, järgnevad lasketehnika ja laskeasendite harjutamine. Relvaõpe lõpeb laskmisharjutustega. Riviõppes harjutatakse seisanguid, pöördeid, erinevaid liikumisviise, sh maastikul, ning erinevaid rännakuviise. Topograafia praktiliste harjutustega õpitakse kasutama topograafilist kaarti, mõõtkava ja leppemärke ning asimuudi määramist kompassiga. Eraldi harjutatakse orienteerumist kompassi ja kaardiga ning muude positsioneerimissüsteemidega. Praktiline esmaabi hõlmab tegevuste järjekorra õppimist õnnetuspaigal ning elupäästvat ja jätkuvat esmaabi. Olenevalt kooli võimalustest on soovitatav korraldada kursustel osalejatele praktiline õpe ühe- või kaheetapilise välilaagrina. Esimesel juhul on tegemist ühe 3–4 päevase laagriga õppeaasta lõpus ning teisel juhul kahe 1,5–2 päevase laagriga talvel ja kevadel. Välilaagreid korraldades kaasatakse võimaluse korral kohaliku Kaitseliidu maleva ja/või kaitseväge väeosi ning koondatakse mitme kooli riigikaitsekursuste praktilise osa välilaagrid. Gümnaasiumi riigikaitseõpetuse välilaagriga taotletakse, et õpilased omandavad praktilise kogemuse riigikaitse kursusel läbitud teoreetilistest teemadest üksikvõitleja oskuste tasemel. Harjutamise kaudu omandatakse ettekujutus üksikvõitleja oskustest, mis võimaldab tegutseda kriisiolukordades. Tugevneb õpilaste enesekindlus riigikaitseülesandeid täites. Laagris jaotatakse õpilased jagude kaupa rühmadesse ning määratakse jaotajad. Võimaluse korral kasutatakse varem väljastatud vormiriietust. Soovitatav on korraldada kahepäevane laager reedel ja laupäeval.

Õpitulemused

Kursuse lõpetaja:

- 1) on Eesti Vabariigile lojaalne kodanik, järgib demokraatlikke väärtusi ning on vajaduse korral valmis Eestit kaitsma;
- 2) tunneb sõjaajaloo, sh Eesti sõjaajaloo olulisemaid sündmusi ja nende mõju ning tagajärgi ühiskonna arengule ja oma lähedastele;
- 3) teab ning analüüsib peamisi aktuaalseid rahvusvahelisi probleeme ja nende mõju Eesti ühiskonnale ning NATO kollektiivse kaitse põhimõtet;
- 4) leiab ja kasutab vajaduse korral riigikaitse puutuvat olulist infot, sh Eesti riigikaitse üldist korraldust reguleerivaid õigusakte;
- 5) teab kaitseväeteenistuse põhialuseid, sh on omandanud esmase ettekujutuse ajateenistusest ning Kaitseliidust ja selle eriorganisatsioonidest ning teab ja väärtustab kaitseväelase elukutset;
- 6) tunneb rivilise liikumise, relvaõppe, sh ohutuse põhialuseid, oskab käituda kriisiolukordades ja anda esmaabi;
- 7) orienteerub iseseisvalt maastikul kaardi ja kompassiga, arvestades keskkonnakaitse põhimõtteid ja norme;
- 8) tegutseb meeskonna koosseisus kaaslasiga abistavalt ja toetavalt.

I kursus „Riigikaitse”

Õppesisu	Õppetegevused	Õpitulemused	Hindamine
Eesti sõjaajalugu. Sõjaajaloo mõiste ja sõjateoreetiline mõte. Sõjanduse osa ühiskonna ajaloos. Eesti sõjaajalugu üldise sõjaajaloo kontekstis. Okupatsiooniarmee kohalolek. Eesti riigikaitse taastamine. 4 tundi	• Kirjeldada sõjaajaloo mõistet ja sõja teoreetiline mõtet; • selgitada sõjanduse osa ühiskonna ajaloos; • Eesti sõjaajaloo ja Eesti Vabadussõja 1918–1920 kirjeldamine; • saada teadmisi okupatsiooniarmee kohalolekust ja Eesti riigikaitse taastamist; • selgitada järgmisi mõisteid: • sõda, sõjaajalugu, sõjandus, sõjateadus, strateegia, taktika, palgasõdur, üldine sõjaväekohustus, ohvitser.	Õpilane: • teab sõjanduse arengu põhijooni ning oskab selgitada sõdade eripalgelist mõju ühiskonna arengule ja inimeste saatusele; seletab näidete kaudu, kuidas sõjapidamine ning sellesse suhtumine on ajaloo jooksul muutunud; • oskab nimetada Eesti ja Euroopa sõjaajaloo tähtsamaid sündmusi ning nende põhjusi maailma ajaloo kontekstis, analüüsib sõja tagajärgi ja mõju ning seoseid ühiskondlike protsessidega; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid sõda, sõjaajalugu, sõjandus, sõjateadus, strateegia, taktika, palgasõdur, üldine sõjaväekohustus, ohvitser; • teab, kes olid ajaloolised isikud Michael Andreas Barclay de Tolly, Johan Laidoner, Aleksander Tõnisson, Julius Kuperjanov ja Johan Pitka, ning iseloomustab nende tegevust.	Kujundav (teadmiste kontroll töölehe ülesanne)
Tänapäeva kriisid, sõjad ja relvakonfliktid, nende lahendamine, rahvusvaheline sõjaõigus. Rahvusvahelised kriisid ja konfliktid valitud näidete toel. Nüüdisaegsed rahvusvahelised konfliktid ja nende ohjamine. Relvakonfliktide ja sõdade tunnused. 4 tundi	• Üldistada ning korrata tänapäeva kriisi- ja relvakonflikti mõisteid; • revolutsioonide sõjanduse ja asümmeetrilise sõjapidamise ülevaade; • iseloomustada rahvusvahelist terrorismi, mässu ja mässutõrjet; • tuua näiteid irregulaarne	Õpilane: • toob näiteid kriiside ja konfliktide põhjuste ning tunnuste kohta, analüüsib mõningate konfliktidega seotud arengut ning nende ärahoidmiseks või ohjamiseks kasutatavaid meetodeid; • eristab rahvusvahelise julgeolekukeskkonna erinevaid arenguetappe ja tunnuseid ning toob näiteid külma sõja aegse ja tänapäevase	Hindamismudel (kirjalik töö: kriiside ja konfliktide üldmudelid). Esitluse koostamine ühe asula arengust kasutades

	- sõjapidamise; • stabiliseerimise, julgeoleku, ülemineku ja taastamisoperatsioonidega; • omandada ülevaate erioperatsioonidest hübriidsõdadest; • selgitada järgmisi mõisteid: kriis ja konflikt, sõda, julgeolekurisk, traditsiooniline ja asümmeetriline oht, küberjulgeolek, kollektiivne kaitse ja julgeolek, koostööjulgeolek, lubatud ja keelatud relvad, terrorism, totaalkaitse.	- julgeolekukorralduse kohta; • tunneb koostööjulgeoleku üldisi põhimõtteid ning peamisi julgeolekuga tegelevaid organisatsioone (NATO, EL, ÜRO, OSCE); • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid kriis ja konflikt, sõda, julgeolekurisk, traditsiooniline ja asümmeetriline oht, küberjulgeolek, kollektiivne kaitse ja julgeolek, koostööjulgeolek, lubatud ja keelatud relvad, terrorism, totaalkaitse. •	digitaalseid andmebaase.
Eesti kaitsepoliitika. Eesti osalemine NATO-s. Eesti riigikaitse eesmärk. Riigikaitse korraldus. Eesti julgeolekuriskid. Erinevad hädaolukorrad ja valmisolek. 3 tundi	• Analüüsida Eesti riigikaitse eesmärki ning põhjendada julgeolekupoliitika vajalikkust; • saada ülevaadet Eesti asendist rahvusvahelises julgeolekuruumis ja sellest tulenevad julgeolekuohudest; • analüüsida Eesti julgeolekupoliitikat Eesti riigikaitse juhtimist, võimalikke põhjusi ja tagajärgi ning majanduslikku mõju; • selgitada järgmisi mõisteid: NATO, kaitsevõime, julgeolekurisk, hädaolukord.	Õpilane: • teab enda võimalusi ja kohustusi riigi kaitsmisel; • teab Eesti riigikaitse eesmärki, üldist korraldust ja juhtimist, toetudes riigikaitse alusdokumentidele; • teab ning selgitab Eesti julgeoleku- ja kaitsepoliitika põhijooni rahvusvaheliste suhete ning Euroopa julgeoleku kontekstis; • teab Eesti peamisi julgeolekuriske ning teab ja kirjeldab erinevaid hädaolukordi; • kirjeldab NATO kujunemist, väärtusi, kollektiivse kaitse ja otsuste langetamise põhimõtteid; • näitab kaardil NATO laienemist ja liikmesriike; • seletab ning kasutab kontekstis mõisteid NATO, kaitsevõime, julgeolekurisk, hädaolukord.	E-koolikoti ülesannete lahendamine- enesehindamise võimalus. Kokkuvõttev hinne teema kohta kõige eelneva põhjal. Kujundav (teadmiste kontroll, tööleht, tööülesanne).
Eesti Kaitsejõudude struktuur ja ülesanded. Eesti kaitseväge ja Kaitseliidu sümboolika ja traditsioonid. Eesti kaitsejõud. Eesti kaitsevägi. Väeliigid.	• Analüüsida Eesti Kaitsejõudude struktuuri ja sõjalise riigikaitse põhimõtteid;	Õpilane: • oskab kasutada põhiseadust, rahuaja riigikaitse seadust, sõjaaja riigikaitse seadust, kaitseväge korralduse seadust ja Kaitseliidu seadust;	Tööleht Sõjaaja üksuste, Kaitseväge ülesehituse kohta. Rühmatööd:

Kaitsejõudude traditsioonid. 4 tundi	• selgitada reservväe, eelhoiatuse ja mobilisatsiooni mõtteid erinevate tegurite mõjul ning tuua näiteid reservväe, eelhoiatuse ja mobilisatsiooni ning tagajärgede kohta; • selgitada Sõjaaja üksuste, Kaitseväe ülesehituse mõtteid erinevate tegurite mõjul; • tuua näiteid liitlaste Riigikaitse lai käsituselga kaasnevate probleemide kohta; • selgitada järgmisi mõisteid: lahingpaar, jagu, rühm, kompanii, pataljon, brigaad, kaitseringkond, väeliik, staap, ülem, staabiülem, kaitseväge juhataja.	• tunneb kaitseväge ja Kaitseliidu ülesehitust; • toob näiteid kaitseväge ja Kaitseliidu ülesannete kohta; • teab riigikaitstes vabatahtlikuna osalemise võimalusi; • tunneb ära kaitseväge vormiriietuse, auastmetunnused ja eraldusmärgid; • teab kaitseväge ja Kaitseliidu traditsioone ning sümboolikat; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid lahingpaar, jagu, rühm, kompanii, pataljon, brigaad, kaitseringkond, väeliik, staap, ülem, staabiülem, kaitseväge juhataja.	kirjeldada NATO kujunemist, väärtusi, kollektiivse kaitse ja otsuste langetamise põhimõtteid.
Kaitseväeteenistus. Kaitseväeteenistuse seadus. Ajapikendus ja ajateenistusse kutsumisest vabastamine. Ajateenistusse kutsumine. Ajateenistus. Teenistus reservis. 4 tundi	• Võrrelda Kaitseväeteenistuse mudeleid erinevates maades; • selgitada ajateenistusse kutsumise ja naiste vabatahtlik ajateenistus seotud probleeme; • analüüsida tegevteenistust seotud probleeme; • analüüsida Asendusteenistust ja reservteenistust seotud probleeme; • selgitada järgmisi mõisteid: kutsealune, ajateenija, reservväelane, kaitsevaelane, kaitseväkohustuslane, kaitseväeteenistuskõlblikkus, asendusteenistus.	Õpilane: • on omandanud ülevaate kaitseväeteenistusest ja selle liikidest kaitseväeteenistuse seaduse alusel; • teab kaitseväeteenistuskohustuslase õigusi ja kohustusi, kutsealusena arvele võtmise korra üldaluseid, kaitseväeteenistuskõlblikkuse määramise, ajateenistusse kutsumise, ajapikenduse ja vabastuse saamise põhjusi ning korda, asendusteenistusse kutsumise korra üldaluseid; • on omandanud ettekujutuse ajateenistusest, ajateenija õigustest ja kohustustest ning kaitseväge distsipliinist; • on omandanud ettekujutuse kaitsevaelase elukutsest ja üldteadmised teenistusest reservis;	E-koolikoti ülesanded- enesehindamise võimalus. iseseisev töö, -arutelu, -protsesse mõjutavate tegurite mõju selgitamine -filmilõiki vaatamine Kokkuvõttev test

		• teab, mida toob endaga kaasa riigikaitsealaste kohustuste eiramine, ning oskab hinnata tagajärgi.	
Riviõpe. Rivikord. Rühma koosseis. 1 tund	• Analüüsida riviõpe ning iseloomustada rivikorra kujunemise ajalugu üksiksõduri riviõpe, rivikorda väljaõppe korraldamisel; • selgitada järgmisi mõisteid: rivi, viirg, kolonn, rivi laius, rivi sügavus, kahe-, kolme- või neljaviiruline rivi.	Õpilane: • teab rivikorra kujunemise ajalugu, kasutamise vajadust ja tähtsust; • oskab rivivõtteid ning teab käsklusi; tegutseb organiseeritult jao ja rühma koosseisus; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid rivi, viirg, kolonn, rivi laius, rivi sügavus, kahe-, kolme- või neljaviiruline rivi.	Tööleht rivikorra kujunemise kohta. Rühmatööd: seletada ja kasutab kontekstis mõisteid rivi, viirg, kolonn, rivi laius, rivi sügavus, kahe-, kolme- või neljaviiruline rivi.
Relvaõpe. Relv. Ballistika. 4 tundi	• Analüüsida relva mõiste, ning iseloomustada automaattulirelva, miinipildujat, granaadiheitjat, laskemoona, laskurelva padrunit; • selgitada järgmisi mõisteid: automaatrelv, püstol, kaartulerehv, laskemoon, lask.	Õpilane: • teab, mis relvi ja relvasüsteeme Eesti kaitseväes kasutatakse; • tunneb ja järgib ohutusnõudeid tulirelva kasutamisel; käitub lasketiirus turvaliselt, teab ohutuid relva hooldamise põhimõtteid; • nimetab käsitulirelva (AK 4 või Galil AR näitel) põhiosad ja teab nende koostööd; • teab lasu sooritamist mõjutavaid tegureid; • võtab iseseisvalt laskeasendeid ning kasutab õiget päästmistehnikat; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid automaatrelv, püstol, kaartulerehv, laskemoon, lask.	E-koolikoti ülesanded- enesehindamise võimalus. Kokkuvõttev test
Topograafia ja orienteerumine. Topograafia sissejuhatus. Kompass, magnetiline asimuut ja direktsiooninurk. Kaardi orienteerimine, maastikul orienteerumine. 3 tundi	• Kaardi orienteerimine, maastikul orienteerumine; • selgitada kaartide kasutamisega kaasnevaid probleeme; • analüüsida kaardi orienteerimist; • selgitada järgmisi mõisteid:	Õpilane: • teab, mis topograafilisi kaarte ja mis eesmärgil Eesti kaitseväes kasutatakse; määrab paberkaardil kasutatavat mõõtkava ja teisendab seda maastikul sammupaaridesse; mõõdab pabeririba kasutades kaugusi ning hindab maastikul silma järgi	iseseisev töö, -arutelu, -protsesse mõjutavate tegurite mõju selgitamine

	mõõtkava, kaardi leppemärgid, kaardi koordinaadid, direktsiooninurk, magnetiline asimuut, suunaparand, punkt-, joon- ja pindobjektid maastikul.	erinevaid kaugusi; • analüüsib topograafilise kaardi leppemärke ja iseloomustab kaardil kajastatud objekte; määrab objektidevahelisi ruumilisi seoseid; • määrab kaardil malliga direktsiooninurga ja looduses maastikul kompassi järgi asimuudi ning kaitseväge kaardil UTMi koordinaadid; • orienteerib maastikul kompassi järgi kaardi ning orienteerub kaardi ja kompassi järgi vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul mööda etteantud marsruuti; tunneb öist orienteerumist piiravaid tegureid; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid mõõtkava, kaardi leppemärgid, kaardi koordinaadid, direktsiooninurk, magnetiline asimuut, suunaparand, punkt-, joon- ja pindobjektid maastikul.	-filmilõiki vaatamine
Esmaabi välitingimustes. Tegutsemine õnnetuse korral. Elupäästev esmaabi. Esmaabi vigastuste ja haigestumiste korral. 4 tundi	• Nimetada tegutsemisi õnnetuse korral; • selgitada ohu hindamist ja ohutuse tagamist, kannatanu seisundi hindamist, 112 – abikutse; • analüüsida elupäästevat esmaabi, esmaabi vigastuste ja haigestumise korral, ning kaasnevaid probleeme; • selgitada järgmisi mõisteid: esmaabi, elupäästev esmaabi.	Õpilane: • hindab olukorda õnnetuse korral, teab abi kutsudes ja andes õiget tegutsemisjärjekorda ning oskab kasutada erinevaid kannatanu transportimise võtteid; • väldib ohtusid ning kaitseb ennast ja abivajajaid võimalike ohtude eest; • teab elupäästva ja jätkuva esmaabi võtteid ning oskab neid kasutada; • tunneb võimalikke käepäraseid ja meditsiinilisi abivahendeid ning oskab neid kasutada; oskab anda esmaabi erakorraliste haiguste ja mürgistuste korral ning traumakannatanule.	Rühmatööd: Esmaabi välitingimustes. Tegutsemine õnnetuse korral.
Massihävitusrelvad ja kodanikukaitse. Massihävitusrelv: tuumarelv,	• Analüüsida massihävitusrelvi ja kodanikukaitse;	Õpilane: • tunneb massihävitusrelvade põhitüüpe,	E-koolikoti ülesanded-

bioloogiline relv, keemiarelv. Kaitsevahendid. Kodanikukaitse. 3 tundi	- tutvuda elanikkonnakaitse tänapäevane käsitusega ning selle põhjustega ja teha järjeldusi; - valmistumine kriisiolukordadeks; - tegutsemine kriisiolukorras; - selgitada järgmisi mõisteid: massihävitusrelv, tuumarelv, bioloogiline relv, keemiarelv, toksiin, bakter, viirus, radiatsioon, lõhkeaine, plahvatus.	kasutamise eesmärgi ja tagajärgi, nende kasutamist ajaloos ning keelustamist; - tunneb kodanikukaitse põhialuseid ja eesmärgi ning oskab tegutseda hädaolukorras; - oskab hinnata ohte ja käituda erinevate ohtude korral: tuleoht, mürkaineoht, radiatsioonioht ja plahvatusohtlikest esemetest tingitud oht; oskab kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid; - tunneb gaasimaski põhiosi, hooldust ja kasutamist; - seletab ja kasutab kontekstis mõisteid massihävitusrelv, tuumarelv, bioloogiline relv, keemiarelv, toksiin, bakter, viirus, radiatsioon, lõhkeaine, plahvatus.	enesehindamise võimalus. iseseisev töö, -arutelu, -protsesse mõjutavate tegurite mõju selgitamine -filmilõiki vaatamine Kokkuvõttev test
Keskkonnakaitse kaitseväes. Riigikaitsetegevusega kaasnev mõju keskkonnale. 1 tund	- Keskkonnakaitse kaitseväes ja selle rolliga maailmas; - selgitada järgmisi mõisteid: ettevaatuspõhimõte, väljaõppelaagri keskkond, tuleohutus, metsatulekahju, reostus, kahjustusala.	Õpilane: - teab ja kirjeldab riigikaitsetegevusega kaasnevat mõju keskkonnale; - valmistab ette ja lõpetab väljaõppelaagri, vähendades väljaõppetegevuse mõju loodusele, sh hoides ära reostuse ja metsatulekahju.	Rühmatöö. -arutelu, -protsesse mõjutavate tegurite mõju selgitamine -filmilõiki vaatamine

II kursus „Praktiline õpe välilaagris”

Õppesisu	Õppetegevused	Õpitulemused	Hindamine
Riviõpe. 2 tundi	- Analüüsida Eesti Kaitsejõudude struktuuri ja sõjalise riigikaitse põhimõtteid; - praktiliste harjutuste vaheetapid algavad ja lõpevad rivikorras, mille	Õpilane: - tegutseb ühtse meeskonnana organiseeritult jao ja rühma koosseisus; - saab aru sõjaväelisest rivikorrast ning oskab esmaseid rivivõtteid paigal ja	Praktiliste oskuste hindamine

	käigus omandatakse üldised oskused meeskonnatöös ravis.	liikumisel kolonnis	
Isiklik ja rühmavarustus. 2 tundi	•Saada teadmisi üksikvõitleja- ja rühmavarustust, selle otstarvet, praktilist kasutamist ja hooldamist.	Õpilane •tunneb üksikvõitleja ja allüksuse üldvarustust ja selle otstarvet	Kujundav (teadmiste kontroll, tööleht, tööülesanne). Praktiliste oskuste hindamine
Rännak üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumine maastikul. 3 tundi	•Uurida rännakut üksuse koosseisus ja üksikvõitleja liikumist; •õpetada tundma ja harjutatakse erinevaid liikumisviise üksuse koosseisus ja üksikvõitlejana ümberpaiknemisel, kasutatakse käemärke ja harjutatakse tegevusi nende alusel.	Õpilane •teab kuidas liikuda päevasel ja öisel ajal jalgsi rännakukolonnis ja üksikvõitlejana maastikul.	Kokkuvõttev hinne teema kohta kõige eelneva põhjal. Praktiliste oskuste hindamine
Välilaagri püstitamine ja eluolu välitingimustes. Keskkonnakaitse. 2 tundi	•Harjutada üksuse majutuse korraldamist välitingimustes, paiknemisala ettevalmistamist, telkide püstitamist, söögi- ja hügieenialade ettevalmistamist.	Õpilane: •tunneb kaitsevaelist rutiini ja päevaplaani; •täidab erinevaid ülesandeid välitingimustes jaokoosseisus majutusala püstitamisel; •valmistab ette ja lõpetab väljaõppe laagri vähendades väljaõppe tegevuse mõju loodusele, sh hoides ära reostuse ja metsatulekahju; •tunneb keskkonnakaitse põhimõtteid välitingimustes majutuse korraldamisel.	Suuline valikküsitlus. Praktiliste oskuste hindamine
Toitlustamine ja hügieen välitingimustes. 2 tundi	•Harjutada toitlustamise korraldamist välitingimustes koos sooja toidu ettevalmistamise ja 24h kuivtoidupakkide kasutamisega.	Õpilane: •tunneb ja täidab välitingimustes toitlustamise ja hügieeni reegleid	Osalemine aruteludes ja väitluses- suuline tagasiside. Praktiliste oskuste hindamine
Orienteerumine maastikul.	•Harjutada kaardi ja kompassi	Õpilane: •Õpilane:	Rühmatöö.

3 tundi	tundmist vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul, oma asukoha määramist, kauguste määramist ja objektidele osutamist erineval maastikul ning erinevas valguses.	• orienteerub kaardi ja kompassi abil vähe- ja keskmiselt liigendatud maastikul; • määrab kaardil direksiooninurga, maastikul kompassi järgi asimuudi ja kaitseväe kaardil UTM koordinaate; • orienteerib maastikul kompassi abil kaardi ning liigub mööda etteantud marsruuti; • tunneb õist orienteerumist piiravaid tegureid.	Praktiliste oskuste hindamine
Varjumine ja varjatud liikumine maastikul. 3 tundi	• Harjutada erinevaid moondamise ja varjatud liikumise võimalusi; • õpitakse tundma nähtavust erinevas keskkonnas ja valguses.	Õpilane • tunneb ja kasutab peamisi moondamise ja varjatud liikumise võimalusi erineval maastikul ja valguses.	Kujundav teadmiste kontroll. praktiliste oskuste hindamine
Esmaabi välitingimustes. 6 tundi	• Harjutada üldisi esmaabi võtteid ja elustamist; • õpitakse tundma välioludes ellujäämise põhitõdesid.	Õpilane: • oskab tegutseda hädaolukorras; tunneb ja kasutab üldiseid esmaabi võtteid, elustamise põhimõtteid ja välioludes ellujäämist, oskab kutsuda abi; • teab ja oskab kasutada erinevaid kannatanu transpordi võtteid; • tunneb võimalikke käepäraseid ja meditsiinilisi abivahendeid ning oskab neid kasutada; • oskab anda esmaabi erakorraliste haiguste ja mürgistuste korral ning traumakannatanule.	Suuline valikküsitlus. Praktiliste oskuste hindamine
Relvaõpe, laskeasjandus ja ohutustehnika. 10 tundi	• Õpitada tundma Eesti Kaitseväes kasutusel olevaid käsituli relvi; • harjutatakse automaadi käsitlemist,	Õpilane: • tunneb ja järgib relvadega ümberkäimise ohutustehnika eeskirju ja nõudeid;	Rühmatöö. Praktiliste oskuste hindamine

	erinevaid laskeasendeid; • õpitakse tundma ohutustehnikat; • osaletakse praktilisel laskeharjutusel juhendaja kontrolli all.	• võtab iseseisvalt laskeasendeid ja kasutab õiget päästmise tehnikat; • käitub lasketiirus turvaliselt vastavalt laskmiskäsklustele; • osaleb juhendaja kontrolli all tiirulaskmise praktilise harjutuse läbiviimisel.	
Keskkonnakaitse. 2 tundi	• Harjutada tegutsemist erinevate ohtude korral ja kasutama esmaseid kaitsevahendeid.	Õpilane: • oskab hinnata ohte ja käituda erinevate ohtude korral: tuleoht, mürkaineoht, radiatsioonioht ja plahvatusohtlikest esemetest tingitud oht; • oskab kasutada esmaseid kaitse- ja tulekustutusvahendeid.	Osalemine aruteludes ja väitluses- suuline tagasiside. Praktiliste oskuste hindamine